

In memoriam
IOAN ANDRIȚOIU
(24 decembrie 1940-13 aprilie 2008)*

A sosit, mult prea devreme, momentul despărțirii și purtării amintirii celui care ne-a fost coleg, dascăl, sfătuitor, prieten: Prof. Univ. Dr. IOAN ANDRIȚOIU. S-a stins un om. Orice cuvinte nu ar putea exprima această grea pierdere.

Meleagurile mănoase ale *Câmpului Pâinii* l-au primit la venirea pe lume, pe 24 decembrie 1940, în Vinerea natală, satul de baștină al unor oameni de seamă ai timpurilor moderne, Nicolae Herlea și Ioan Mihu.

Viața nu i-a fost darnică, de cele mai multe ori. Confruntat în adolescență cu probleme familiale, tatăl fiind întemnițat în închisorile comuniste, a reușit să își continue studiile superioare la școala clujeană de istorie, împreună cu fratele său mai mare. I-a avut ca dascăli pe Virgil Vătășianu, David Prodan, Hadrian Daicoviciu, figuri proeminente printre slujitorii muzei Clio. Aici a îndrăgit arheologia, pe care a slujit-o cu aceeași pasiune cu care i-a fost insuflată.

După terminarea facultății a profesat pentru scurt timp la Liceul din Cugir, aproape de casă, ca apoi timp de două decenii să se dedice activității muzeografice hunedorene la Muzeul din Deva. Aici, împreună cu Liviu Mărghitan, a repus bazele secției de arheologie și a reconceptuat spațiul expozițional de profil al instituției, cu atât de generoase mărturii despre trecutul istoric al vechii Dacii.

Activitatea arheologică și-a legat-o îndeosebi de cercetarea epocii bronzului în sud-vestul Transilvaniei. Șantierele arheologice de la Țebea, Șoimuș, Deva, Simeria, Boiu, Cugir, Sighișoara, de care este legat numele său, i-au permis descifrarea multor probleme aflate la acel moment la stadiul de formulări ipotetice privind evoluția culturală și spirituală a comunităților din preistorie. Încununarea acestui efort s-a materializat prin susținerea la Iași a tezei de doctorat *Civilizația tracilor din sud-vestul*

* Printr-o regretabilă eroare, acest text nu a apărut și în forma tipărită a revistei. Îl publicăm acum, asumându-ne, în numele redacției, întreaga responsabilitate și profundul regret pentru situația creată. (Redactor responsabil Daniel Dumitran)

Transilvaniei în epoca bronzului, sub îndrumarea academicianului Mircea Petrescu-Dâmbovița. Recunoașterea valorii acestei lucrări a venit la momentul publicării ei, în anul 1992, prin acordarea premiului „Vasile Pârvan” al Academiei Române. Stăruința și calitatea cercetării epocii bronzului l-au recomandat ca pe unul dintre membrii și colaboratorii statornici ai Institutului Român de Tracologie, al cărui secretar a fost pentru un timp. Rezultatele acestei fructuoase colaborări s-au reflectat prin redeschiderea șantierului arheologic din stațiunea eponimă a culturii Wietenberg de la Sighișoara și apariția mult așteptatei monografii *Sighișoara-Wietenberg. Descoperirile preistorice și așezarea dacică*, elaborată împreună cu Aurel Rustoiu și apărută în seria Bibliotheca Thracologica, XXIII, la București, în anul 1997.

Ca muzeograf a participat și la cercetări referitoare la alte epoci, în special pe șantiere arheologice de antichitate clasică (Sarmizegetusa Regia, Micia, Germisara ș.a.). O parte a rezultatelor acestor investigații au fost fructificate în monografia *Necropolele Miciei*, apărută în anul 2006, la Timișoara.

Alăturarea sa, începând cu anul 1993, arheologiei universitare albauliene, aflată atunci la început de drum, a constituit o nouă provocare. Aici a pus umărul la formarea primilor studenți de la specializarea Istorie-Arheologie, într-o perioadă când, din fericire, în învățământul universitar calitatea prima în fața cantității. A urmat întregul *cursus honorum* până la obținerea titlului de profesor. Din această postură și-a asumat și onorat îndatoririle ce i-au revenit, de dascăl și coleg, știind să ofere întotdeauna o vorbă bună sau un sfat, cu deosebire celor mai tineri, de care s-a simțit întotdeauna apropiat.

Ca fost student al său, ajuns și el pe tărâmurile hunedorene, la muzeul devean, și apoi asistent și colaborator la universitate, mă leagă multe amintiri personale de profesorul Andrițoiu. Nu pot uita ziua când coboram împreună *Dealul Cetății* de la Cugir, ținând sfios în mână o plasă cu câteva vase din epoca bronzului găsite de mine, pe care urma să i le arăt. A fost pentru prima dată când am văzut pe chipul unui arheolog încântarea în fața unor vestigii pe care atunci nu știam să le apreciez. Și a fost primul motiv să cred că această meserie este frumoasă. Ne-am revăzut peste doi ani, eu ca student în primul an, Domnia Sa ca profesor, rememorându-ne acea întâlnire care, într-un fel, mi-a schimbat destinul.

Bucuria reușitei de a-i dedica un volum omagial, la împlinirea vârstei de 65 de ani, proiect gândit împreună cu un alt fost student și apropiat al său, Iosif Vasile Ferencz, este acum cu atât mai mare pentru noi. A fost poate singurul mod în care am reușit să ne exprimăm recunoștința pentru răbdarea și înțelegerea cu care ne-a sprijinit să pornim în „aventura arheologică”.

Dar au trecut anii și timpul a lucrat la urzeala sa, împovărându-l cu o boală necruțătoare. Pe 15 aprilie 2008 l-am condus pe ultimul drum, cu durere în suflet. Dar Profesorul nu ne-a părăsit, el ne va fi mereu alături prin ceea ce a reușit să ne împărtășească. Poate doar s-a grăbit să ajungă mai repede decât noi acolo unde cerul e mai senin. Sau poate doar urcă împăcat sufletește pantele *Dealului Cetății* de la Cugir, pe aceleași urme ale nobilului dac, pentru a-și mai privi odată satul natal. Dar nu pentru a îmbrăca apoi armura morții, ci pentru a-și primi nemurirea ...

SIC TIBI TERRA LEVIT!

Cristian Ioan Popa